

Přidělovaná ošetrovatelská péče jako jeden z indikátorů výskytu medikačního pochybení

Ilona Plevová¹, Darja Jarošová¹, Eva Janíková^{1,2}, Renáta Zeleníková¹, Eva Mynaříková², Andrea Polanská²

¹Ústav ošetrovatelství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita

²Útvar ošetrovatelské péče, Fakultní nemocnice Ostrava

Cíl: Cílem příspěvku je analyzovat vybrané studie zabývající se přidělovanou ošetrovatelskou péčí jako jednoho z indikátoru, který má vliv na výskyt medikačního pochybení.

Metody: Popisná přehledová studie. Jednotlivé články a studie byly vyhledány ve vybraných elektronických databázích EBSCO (Academic Search Ultimate, Academic Search Complete), CINAHL Plus with Full Text, MEDLINE complete, ScienceDirect, Central & Eastern European Academic Source. Vyhledávání relevantních prací bylo založeno na základě anglických klíčových slov: *unfinished care, omitted care, rationing care, missed care, nursing care, medication errors*.

Výsledky: Celkem bylo vyhledáno 86 příspěvků. Po vyřazení duplicitních a nerelevantních publikací bylo do hodnocení zařazeno 8 primárních studií a 2 systematické přehledy. Studie byly zaměřeny na přidělovanou či jinak definovanou nestandardně poskytovanou ošetrovatelskou péčí nejen ve vztahu k medikačnímu pochybení. Každá studie popisovala vybrané činnosti, které sestry nejvíce opomíjejí v rámci medikace: zhodnocení účinnosti podaných léčiv, chyby při medikaci, podání nesprávných léků nebo dávek, nedodržení času podání, ověření vysoce rizikových léčiv podle protokolu a dodržování pravidel při každém podání. Mezi nejčastějšími faktory, které ovlivňují výskyt vynechané péče, byl nejčastěji zmiňovaným nedostatek personálu, s tím související počet pacientů na sestru, a z toho vyplývající nedostatek času na vybrané činnosti u pacientů.

Závěr: I přes rozdílnou metodiku všechny studie vykazovaly shodný fakt, že dopad přidělované, nedokončené, opomíjené či chybějící ošetrovatelské péče může mít či má negativní vliv jak na pacienty, tak na sestry. Jedním z doporučení bylo navýšení počtu sester, zlepšení týmové spolupráce a organizace práce včetně nastavení systémových a preventivních opatření.

Klíčová slova: chybějící péče, medikační pochybení, nedokončená péče, opomíjená péče, ošetrovatelská péče, přidělovaná péče.

Rationed nursing care as one of the indicators of the occurrence of medication errors

Aim: The aim was to analyze selected studies on rationed nursing care as one of the indicators that influence the occurrence of medication errors.

Methods: A descriptive review study. Articles and studies were searched in the following selected electronic databases: EBSCO (Academic Search Ultimate, Academic Search Complete), CINAHL Plus with Full Text, MEDLINE Complete, ScienceDirect and Central & Eastern European Academic Source. The search for relevant sources was based on the following English keywords: *unfinished care, omitted care, rationing care, missed care, nursing care, medication errors*.

Results: Total of 86 contributions found. After duplicity and irrelevant publications were the analysis comprised 8 primary studies and 2 systematic reviews. The studies were concerned with rationed or otherwise defined non-standard nursing care not merely related to medication errors. Each study described selected activities most frequently omitted by nurses with respect to medication: assessment of drug efficacy, medication errors, administration of incorrect drugs or doses, wrong time of administration, high-risk drug protocols and adhering to rules with each administration. The most frequently reported factor influencing the occurrence of missed care was understaffing and the related number of patients per nurse, resulting in a lack of time for selected patient activities.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA: PhDr. Ilona Plevová, PhD., ilona.plevova@osu.cz

Ústav ošetrovatelství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita

Syllabova 19, 703 00, Ostrava-Zábřeh

Cit. zkr: Vnitř Lék 2020; 66(7): e31–e38

Článek přijat redakcí: 13. 3. 2019

Článek přijat po recenzích k publikaci: 18. 6. 2019